

43-боб. Божхона тўловларини тўлаш бўйича имтиёзлар ва тариф преференциялари

296-модда. Божхона тўловларини тўлаш бўйича имтиёзлар ва тариф преференциялари бериш

Ушбу Кодексга, бошқа қонунларга, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорларига биноан юридик ва жисмоний шахсларга тариф имтиёзлари, қўшилган қиймат солиғини, акциз солиғини ва божхона йиғимларини тўлаш бўйича имтиёзлар, тариф преференциялари берилиши мумкин.

297-модда. Тариф имтиёзлари

Ташқи савдо сиёсати амалга оширилаётганда илгари тўланган божхона божини қайтариш, божхона божи ставкасини пасайтириш ва божхона божини тўлашдан озод этиш тарзида тариф имтиёзлари берилишига йўл қўйилади.

Божхона божидан озод этиш тарзидаги тариф имтиёзлари қуйидагиларга нисбатан берилади:

1) халқаро йўналишда юклар, багаж ва йўловчилар ташишни амалга оширадиган транспорт воситаларига, шунингдек уларнинг йўлда қатнов вақтида, оралик тўхташ пунктларида бир маромда ишлаши учун зарур бўлган ёки транспорт воситаларида юз берган аварияларга (носозликларга) барҳам бериш учун божхона ҳудудидан ташқарида олинган моддий-техника

таъминоти предметларига ва анжомларига, ёқилғига, озиқ-овқатга ва бошқа мол-мулкка;

2) Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасига, чет эл валютасига (нумизматика мақсадида ишлатиладиган валюта бундан мустасно), шунингдек қимматли қоғозларга;

3) денгизда ов билан банд бўлган Ўзбекистон Республикаси кемаларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси юридик ва жисмоний шахслари томонидан ижарага олинган (фрахт қилинган) кемаларнинг фаолиятини таъминлаш учун божхона ҳудудидан ташқарига олиб чиқиладиган моддий-техника таъминоти предметларига ва анжомларига, ёқилғига, озиқ-овқатга ва бошқа мол-мулкка, шунингдек уларнинг божхона ҳудудига олиб кириладиган ов маҳсулотига;

4) давлат мулкига айлантирилиши лозим бўлган товарларга;

5) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда инсонпарварлик ёрдами сифатида олиб кириладиган товарларга;

6) хайрия ёрдами, шу жумладан техник кўмак кўрсатиш мақсадида давлатлар, ҳукуматлар, халқаро ташкилотлар томонидан олиб кириладиган товарларга;

7) учинчи давлатлар учун мўлжалланган ва божхона назорати остида божхона ҳудудидан божхона

транзити божхона режимида олиб ўтиладиган товарларга;

8) Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига кўра халқаро молиявий ташкилотлар ва хорижий ҳукуматнинг молиявий ташкилотлари томонидан берилган қарзлар (кредитлар) ҳисобидан, шунингдек грантлар ҳисобидан юридик шахслар томонидан божхона ҳудудига олиб кириладиган товарларга;

9) устав фондида (устав капиталида) чет эл инвестицияларининг улуши камида ўттиз уч фоиз бўлган чет эл инвестициялари иштирокидаги корхоналар томонидан улар давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан икки йил давомида ўз ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун божхона ҳудудига олиб кириладиган мол-мулкка;

10) чет эллик инвесторлар, чет эллик инвесторлар билан тузилган меҳнат шартномаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида турган чет давлатлар фуқаролари ва Ўзбекистон Республикасидан ташқарида доимий равишда яшайдиган фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг шахсий эҳтиёжлари учун божхона ҳудудига олиб кириладиган мол-мулкка;

11) Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётига умумий суммаси эллик миллион АҚШ доллари эквивалентидан ортиқ бўлган тўғридан-тўғри инвестицияни амалга оширган чет эллик юридик шахслар томонидан божхона ҳудудига олиб

кириладиган товарларга, башарти олиб кирилаётган товарлар уларнинг ўз ишлаб чиқариш маҳсулоти бўлса;

12) маҳсулот тақсимотида оид битим бўйича ишлар олиб бориш учун мўлжалланган ва лойиҳа ҳужжатларига мувофиқ маҳсулот тақсимотида оид битим бўйича ишларни бажаришда иштирок этаётган чет эллик инвестор ёки бошқа шахслар томонидан божхона ҳудудига олиб кириладиган товарларга, шунингдек инвестор томонидан божхона ҳудудидан олиб чиқиладиган, маҳсулот тақсимотида оид битимга мувофиқ инвесторга тегишли бўлган маҳсулотга;

13) божхона ҳудудига қонун ҳужжатларига мувофиқ тасдиқланадиган рўйхат бўйича олиб кирилаётган технологик асбоб-ускуналар, шунингдек бутловчи буюмлар ва эҳтиёт қисмлар, агар уларни етказиб бериш контракти (шартномаси, келишуви) шартларида назарда тутилган бўлса. Олиб кирилган технологик асбоб-ускуналар олиб кирилган пайтдан эътиборан уч йил мобайнида экспортга реализация қилинган ёки текин берилган тақдирда, мазкур имтиёзнинг амал қилиши божхона божларини тўлаш мажбуриятлари тикланган ҳолда бекор қилинади;

14) ваколатли давлат органининг ёзма шаклдаги тасдиғи бўлган тақдирда, телекоммуникациялар операторлари ҳамда тезкор-қидирув тадбирлари тизимининг техник воситаларини сертификатлаштириш бўйича махсус орган томонидан олинадиган тезкор-қидирув тадбирлари тизимининг техник воситаларига.

298-модда. Божхона чегараси орқали олиб ўтиладиган товарларга қўшилган қиймат солиғини ва акциз солиғини тўлаш бўйича имтиёзлар

Божхона чегараси орқали олиб ўтиладиган товарларга қўшилган қиймат солиғини ва акциз солиғини тўлаш бўйича имтиёзлар Ўзбекистон Республикасининг [Солиқ кодексига](#) мувофиқ берилади.

299-модда. Божхона расмийлаштируви учун божхона йиғимларини тўлаш бўйича имтиёзлар

Божхона расмийлаштируви учун божхона йиғимларини тўлашдан қуйидагилар озод этилади:

1) божхона чегараси орқали беғараз, инсонпарварлик ёрдами ёки хайрия мақсадлари, шу жумладан техник кўмак учун олиб ўтилаётган товарлар;

2) нотижорат мақсадлар учун жисмоний шахслар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган божсиз олиб кириш нормаси доирасида олиб ўтиладиган товарлар;

3) вақтинча сақлаш ва давлат фойдасига воз кечиш божхона режимларига жойлаштириладиган товарлар;

4) божхона имтиёзларидан фойдаланувчи чет давлатларнинг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари, халқаро бирлашмалар ва ташкилотлар расмий фойдаланиши учун божхона ҳудудига олиб кириладиган товарлар, шунингдек божхона ҳудудидан олиб чиқиладиган ҳамда

Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари ва уларга тенглаштирилган ваколатхоналарнинг фаолият кўрсатишини таъминлаш учун мўлжалланган товарлар;

5) давлат музейларининг, ахборот-кутубхона муассасаларининг, архивларининг фондларида ва Ўзбекистон Республикасининг маданий бойликлари сақланадиган давлатга қарашли бошқа жойларда доимий сақланадиган, божхона ҳудудидан вақтинча олиб чиқиладиган ва ушбу ҳудудга қайтариб олиб кириладиган маданий бойликлар;

6) кўргазмада намоиш этиш учун давлат музейлари, ахборот-кутубхона муассасалари, архивлари ва давлатга қарашли Ўзбекистон Республикасининг маданий бойликлари сақланадиган бошқа жойлар томонидан божхона ҳудудига вақтинча олиб кириладиган ҳамда кўргазмалар ва шунга ўхшаш бошқа тадбирлар ўтказилганидан кейин қайтариб олиб чиқиладиган маданий бойликлар;

7) Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг, Давлат хавфсизлик хизматининг, Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат хавфсизлик хизматининг, Миллий гвардиясининг, Ички ишлар вазирлигининг, Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг ва Давлат божхона қўмитасининг ҳарбий юклари;

(299-модданинг 7-банди Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 5 сентябрдаги ЎРҚ-564-

*сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари
маълумотлари миллий базаси, 05.09.2019 й.,
03/19/564/3690-сон)*

8) юридик шахслар томонидан олиб кириладиган,
қиймати базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн бараварини
ва ундан кам миқдорни ташкил этадиган товарлар.

*(299-модданинг 8-банди Ўзбекистон
Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-
сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари
маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й.,
03/19/586/4106-сон)*

300-модда. Тариф преференциялари

Тариф преференциялари божхона божларини
тўлашдан озод этиш, божхона божлари ставкаларини
камайтириш ёки муайян давлатларда ишлаб чиқарилган
товарларни божхона ҳудудига преференциал олиб
кириш ёки ушбу ҳудуддан преференциал олиб чиқишда
квоталар белгилаш тарзида берилади.

Ўзбекистон Республикасининг халқаро
шартномаларига мувофиқ қуйидаги товарларга
нисбатан божхона божлари қўлланилмайди:

Ўзбекистон Республикаси билан эркин савдо
зонасини ташкил этувчи ёки Ўзбекистон Республикаси
эркин савдо режимини белгилаган давлатларда ишлаб
чиқарилган ва ушбу давлатлардан божхона ҳудудига
олиб кириладиган товарларга;

Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқарилган ва унинг божхона ҳудудидан Ўзбекистон Республикаси билан эркин савдо зонасини ташкил этувчи ёки Ўзбекистон Республикаси эркин савдо режимини белгилаган давлатларга олиб чиқилган товарларга.

Ўзбекистон Республикаси эркин савдо зонасини ташкил этиш тўғрисида халқаро шартнома тузган давлатларда ишлаб чиқарилган товарларга нисбатан, агар товар эркин савдо зонасини ташкил этиш тўғрисидаги халқаро шартнома иштирокчилари бўлган давлатлардан бирининг резиденти томонидан экспорт қилинаётган бўлса ва ушбу шартнома иштирокчиси бўлган давлатнинг резиденти томонидан шартнома иштирокчиси бўлган бошқа давлатнинг божхона ҳудудидан олиб кирилган бўлса, божхона божлари қўлланилмайди. Бунда резидент деганда шу давлат ҳудудида ташкил этилган ташкилот ёхуд шу давлат ҳудудида доимий яшайдиган жисмоний шахс тушунилади. Бошқа ҳолларда бож тарифига мувофиқ божхона божи ставкаси қўлланилади.

Бож тарифи билан белгиланган ставкалар миқдоридаги божхона божлари Ўзбекистон Республикаси савдо-иқтисодий муносабатларда энг кўп қулайлик бериш режимини қўллаётган мамлакатларда ишлаб чиқарилган товарларга нисбатан, товарни жўнатувчи ва экспорт қилувчи мамлакатдан қатъи назар қўлланилади.

Савдо-иқтисодий муносабатларда энг кўп қулайлик бериш режими назарда тутилмаган мамлакатларда ишлаб чиқарилган ёхуд ишлаб чиқарилган мамлакати аниқланмаган товарларга нисбатан божхона божларининг ставкалари икки баравар оширилади.

Ривожланаётган давлатларда, шунингдек кам ривожланган давлатларда ишлаб чиқарилган ва божхона ҳудудига олиб кириладиган товарлар учун қонун ҳужжатларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг преференциялар миллий тизими белгиланиши мумкин.

Тариф преференциялари ушбу Кодекснинг [50-боби](#) қоидаларига риоя этган ҳолда берилади.